

РІВЕНЬ ЗАБРУДНЕННЯ ПОВІТРЯ ЗНАДТО ВИСОКИЙ ПО ВСІЙ ЄВРОПІ

[Нульове забруднення](#)

[Нульове забруднення](#)

Рівень забруднення повітря в Європі залишається значно вищим за рівень, рекомендований Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ), і становить значну загрозу для здоров'я населення. Згідно з даними Європейського агентства з навколишнього середовища, опублікованими 24 листопада 2023 року, в ЄС можна було б уникнути 253 тис. смертей, якби концентрація дрібних твердих частинок відповідала рекомендаціям ВООЗ. Вплив забрудненого повітря викликає або посилює певні захворювання, такі як рак легенів, хвороби серця, астма та діабет.

У брифінгу Європейського агентства з навколишнього середовища «Шкода для здоров'я людини від забруднення повітря в Європі: тягар хвороб 2023» була представлена інформація за 2021 рік про шкоду для здоров'я людини, спричинену трьома ключовими забруднювачами повітря: дрібними твердими частинками, діоксидом азоту та озоном.

У період з 2005 по 2021 рік кількість смертей в ЄС, пов'язаних із **дрібними твердими частинками** (PM_{2.5}), зменшилася на 41%. Разом з тим, забруднення повітря продовжує залишатися головним екологічним ризиком для здоров'я європейців (за ним йдуть інші фактори, такі як вплив шуму, хімічних речовин і зростаючий вплив на здоров'я хвиль спеки, пов'язаних з кліматом), викликаючи хронічні захворювання і пов'язані з цим смерті, особливо в містах і міських районах. Згідно з останніми оцінками, щонайменше **253 тис. смертей у ЄС у 2021 році** були пов'язані з впливом забруднення дрібними твердими частинками (PM_{2.5}) вище рекомендованої ВООЗ концентрації 5 мкг/м³. Рекомендовані ВООЗ концентрації встановлюються на основі рівня забруднення, вище якого є чіткі докази пов'язаного з ним впливу на здоров'я.

Забруднення діоксидом азоту призвело до 52 тис. смертей, а короточасний вплив **озону** призвів до 22 тис. смертей у ЄС. Забруднення повітря також спричиняє погіршення здоров'я і додає значних витрат на систему охорони здоров'я.

Вплив на здоров'я основних забруднювачів повітря

Новим у цьогорічній оцінці є кількісна оцінка навантаження на здоров'я, пов'язаного з конкретними захворюваннями, до яких призводить забруднення повітря. Загальне навантаження на здоров'я, пов'язане з кожним із цих захворювань, залежить не лише від смертей, пов'язаних з цими захворюваннями, а й від навантаження на здоров'я, пов'язане з наслідками хвороби на щоденній основі.

Для таких захворювань, як **ішемічна хвороба серця та рак**, більша частина навантаження на здоров'я пов'язана зі смертями. Для інших захворювань, таких як **діабет та астма**, навантаження на здоров'я пов'язане з

виснажливими наслідками цих захворювань для здоров'я, як правило, протягом багатьох років або десятиліть. Тому, коли розглядається вплив забруднення повітря на здоров'я, важливо зосереджуватися не лише на смертях, пов'язаних із захворюваннями, а й на довгострокових наслідках для повсякденної якості життя громадян.

З розглянутих захворювань, пов'язаних із забрудненням повітря дрібнодисперсними твердими частинками ($PM_{2.5}$), найбільше навантаження на здоров'я спричиняє ішемічна хвороба серця. За нею йдуть інсульт, цукровий діабет, хронічна обструктивна хвороба легень, рак легенів та астма. У випадку з діоксидом азоту найбільше навантаження на здоров'я було спричинене цукровим діабетом, за ним йдуть інсульт та астма.

Додаток «Якість повітря»

Громадяни Європи можуть перевіряти дані про якість повітря за допомогою різних платформ, включно з додатком **Індекс якості повітря**. В останньому випуску цього додатка з'явилися нові функції, за допомогою яких користувачі тепер можуть перевіряти якість повітря в будь-якій точці ЄС на основі інформації, яка оновлюється щогодини, з більш ніж 3,5 тис. станцій моніторингу якості повітря в Європі, а також з використанням загальноєвропейського моделювання якості повітря. Додаток доступний 24-ма європейськими мовами і містить низку функцій, які дозволяють користувачам оцінювати та інтерпретувати якість повітря у своєму населеному пункті.

Детальніша інформація:

- [Прес-реліз на сайті Європейського агентства з навколишнього середовища](#)
- [European Air Quality Index - Apps on Google Play](#)